EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Josep M. Mata-Perelló i Josep Girabal i Guitart (Geoparc de la Catalunya Central) | Actualitzat el 18/05/2021 a les 11:39

El Puig d'Aguilera

Aquest paratge es troba situat a l'Anoia, però molt a prop del Bages i del Geoparc de la Catalunya Central, a cavall dels termes municipals d'Òdena i de Castellolí. Tot i així, l'accés més senzill, cal fer-lo des de Maians, nucli de Castellfollit del boix.

Aquest indret es situa, doncs, a menys d'1,5 km del Bages i del Geoparc de la Catalunya Central. Geològicament és força interessant, per la seva estructura; però també ho és per la seva situació. Fonamentalment es tracta d'un complex escull coral·lí, amb diversos esculls superposats. Alhora, ocupa una posició molt enlairada i és un extraordinari punt d'observació de diversos indrets de l'Anoia i de les zones meridionals de la Catalunya Central.

El Puig d'Aguilera constitueix un important aflorament de calcàries coral·lines, similar al de la Tossa de Montbui, situada a la mateixa comarca. Es tracta d'unes calcàries similars a les que trobem a diferents indrets del Bages (i del Geoparc de la Catalunya Central), fonamentalment a les Coves del Toll. Aquí, aquestes calcaries estan més elevades que les zones properes. Des del Puig d'Aguilera, es poden veure bé el Bloc de Garraf (situat a la Serralada Litoral Catalana), la Serra de la Fembra Morta (situada a la Serralada Prelitoral, prop de Piera), Montserrat i el Montcau (situats als Altiplans Meridionals de la Depressió Geològica de l'Ebre), entre molts altres indrets. Aquestes calcàries coral·lines, d'aspecte nodulós, són molt fossilíferes. S'han format durant l'Eocè Mitjà, entre els quaranta-cinc i els cinquanta milions d'anys. Es troben situades dintre de la Depressió Geològica de l'Ebre (o Conca Geològica de l'Ebre). S'hi accedeix per diversos corriols i

per una pista que surt prop de Maians, de la carretera C-37z, que uneix Igualada amb Manresa, a través d'Òdena.

[despiece]**Nom del paratge**. El Puig d'Aguilera.
Situació geogràfica. Termes municipals de Castellolí i Òdena (Anoia).
Situació geològica. Aquest relleu forma part de la Conca Geològica de l'Ebre, tot i trobar-se topogràficament enlairat en ser constituïts per nivells carbonatats més resistents a l'erosió que no pas la resta de materials dels voltants.
Procedència del nom. De la paraula llatina *aquilaria*, que ens vol indicar que és un lloc on nien les àguiles.
Importància geològica. És un indret molt important, de cara a conèixer la paleogeografia de la Catalunya Central. Es tracta d'un escull coral·lí proper a la costa d'un continent que tenia situat al Sud; mentre que el mar ocupava aleshores la major part de la superfície actual de l'Anoia i del Bages. En aquell moment hi havia un clima subtropical. Probablement es trobava en una latitud similar a l'actual de l'Estret de Gibraltar.
Materials geològics. Els materials que formen els indrets més elevats del Puig d'Aguilera són fonamentalment carbonatats.
Edat de formació. Aquests materials carbonatats son cenozoics. Concretament, es van formar durant l'Eocè Mitjà. Tenen una antiguitat d'uns 45-50 milions d'anys, aproximadament.
Curiositats. El Puig d'Aguilera constitueix un dels cent cims que va establir la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. Al seu cim, d'uns 626 metres, hi ha un Vèrtex Geodèsic. Prop d'aquest, hi havia un centre d'operacions militar de l'exercit de la República, que per desgràcia es troba ara totalment enrunat. Aquest indret no forma part actualment del Geoparc de la Catalunya Central, però amb la possible incorporació futura d'Òdena en seria un interessant mirador.[/despiece]